

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Serghei Craiu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18 iunie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui

Jurchevici Eduard Leonid, născut la 08 martie 1979, originar or. Ungheni, domiciliat mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 51/1, ap. 35.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.08.2013 - 18.06.2015;

Instanța de apel: 27.07.2015 - 02.10.2015;

Instanța de recurs: 17.12.2015 - 09.03.2016.

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18 iunie 2015, Eduard Jurchevici, în baza art. 109 Cod penal, a fost eliberat de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, episodul din septembrie - octombrie 2014, cu încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților.

Totodată, Eduard Jurchevici a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, episodul din 28 mai 2013, la 3 (trei) ani închisoare, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 (unu) an.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt, că Eduard Jurchevici, la 28 mai 2013, aproximativ la ora 20:00, aflându-se în incinta barului „Codreanca” amplasat pe adresa str. Bariera Sculeni, mun. Chișinău, pe ascuns, a sustras pe de masa la care stătea Vladimir Covalschi, telefonul mobil al acestuia, model „Nokia C2-01”, la prețul de 1600 lei, în care se afla cartela SIM cu nr. 060572063, iar din buzunarul părții vătămate suma de 3000 lei, în numerar, cu care a părăsit locul infracțiunii, cauzând părții vătămate o daună considerabilă în sumă totală de 4600 lei.

Tot el, în perioada lunilor septembrie – octombrie 2014, locuind în apartamentul nr. 35, amplasat pe adresa str. Calea Ieșilor 51/1, mun. Chișinău, care aparținea soacrei sale, Elena Mangîr, pe ascuns a sustras bijuterii din aur, însușindu-le, cu care a părăsit locul infracțiunii, cauzând părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă totală de 15500 lei.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel solicitând casarea acesteia, în latura stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Eduard Jurchevici să fie condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului, acuzarea a menționat, că prima instanță la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de faptul că infracțiunea săvârșită de inculpat atentează la patrimoniul persoanei.

La fel, a indicat că inculpatul a fost anterior condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni similare, însă s-a ascuns de organele de drept.

Prin urmare, procurorul a evidențiat, că suspendarea executării pedepsei în privința inculpatului, nu va atinge scopul legii penale prevăzut la art. 61 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2015, a fost admis apelul procurorului, casată sentința în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Eduard Jurchevici, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței, au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că prima instanță la aplicarea pedepsei nu a acordat deplină eficiență art. art. 7, 61, 75 Cod penal, și neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal.

Așadar, instanța de apel a constatat, că în speță, nu există temei legal pentru ca inculpatul să beneficieze de posibilitatea corectării și reeducării în condiții non-privative de libertate, nefiind prezente circumstanțele ce justifică suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii, aplicate inculpatului, or, prima instanță nu a motivat soluția privind suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului.

Instanța de apel a evidențiat, că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 martie 2004, inculpatul Eduard Jurchevici a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, iar în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la 10 (zece) ani închisoare, în temeiul art. art. 84, 85 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă 11 (unsprezece) ani, 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

La fel, instanța de apel a remarcat, că infracțiunile pentru care a fost condamnat inculpatul prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din martie 2004, fac parte, conform art. 16 Cod penal, din categoria celor mai puțin grave și grave.

Cu referire la prevederile art. 111 alin. (1) lit. h) Cod penal, instanța de apel a relevat, că inculpatul a executat pedeapsa stabilită prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, fiind eliberat înainte de termen în luna decembrie 2009.

Prin urmare, la 28 mai 2013 nu au expirat 6 ani după executarea pedepsei, astfel că Eduard Jurchevici a săvârșit infracțiunea fiind cu antecedentele penale nestinse.

Din considerentele enunțate, instanța de apel a considerat drept neîntemeiată soluția primei instanțe privind aplicarea art. 90 Cod penal, intervenind sub acest aspect prin excluderea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului.

5. Avocatul Serghei Craiu în numele inculpatului, fără a indica expres un temei din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod penal, a contestat cu recurs ordinar

hotărârile pronunțate, solicitând casarea acestora, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului apărarea a invocat că, de către organul de urmărire penală au fost încălcate drepturile inculpatului Eduard Jurchevici și ale părții vătămate, Vladimir Covalschi, deoarece ultimul a declarat organului de urmărire penală că nu are pretenții față de inculpat, însă dat fiind faptul că locuiește peste hotarele Republicii Moldova, nu s-a putut prezenta în instanța de judecată pentru a încheia o tranzacție de împăcare.

Mai solicită apărarea, repunerea recursului în termenul legal.

6. Asupra recursului declarat de apărare, a depus referință procurorul, care s-a expus pentru respingerea acestuia, deoarece recursul nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute la art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, prin care recurentul trebuia să invoce concret unul din temeiurile prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală și în ce constă problema de drept abordată în cauza dată.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când ***întârzierea a fost determinată de motive întemeiate***.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art. 230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată, că conform procesului-verbal din 02 octombrie 2015 (*f.d.193-195, vol.II*), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența avocatului Serghei Craiu și a inculpatului Eduard Jurchevici, cu înștiințarea lor despre pronunțarea și primirea deciziei integrale la 02 noiembrie 2015.

Așadar în speță, termenul de declarare a recursului conform art. 422 Cod de procedură penală, a început să decurgă din 03 noiembrie 2015 de la pronunțarea deciziei integrale, ultima zi pentru declararea recursului fiind 03 decembrie 2015, iar recursul ordinar declarat de avocatul Serghei Craiu în numele inculpatului a fost declarat la 04 decembrie 2015, prin urmare, a fost declarat peste termenul de 30 de zile stabilit de lege.

Or, potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, raportate la explicațiile pct. 6.5 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel”, cu modificările și completările ulterioare, se specifică că „...*la calcularea termenului de apel se aplică sistemul de unități libere (zile libere) cu posibilitatea prelungirii termenului până la prima zi lucrătoare, dacă acesta urmează să se sfârșească într-o zi nelucrătoare. Totodată, la calcularea termenului de apel, nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se*

împlinește. Aceste prevederi sunt aplicabile și pentru calculul termenului de declarare a recursului ordinar”.

Potrivit statuărilor din practica judiciară și reieșind din textul Recomandării nr. 37 din 22 aprilie 2013, „Cu privire la pronunțarea hotărârilor judecătorești în procesul penal”, momentul de la care începe să curgă termenul de atac este clar reglementat de lege - el fiind, în mod exclusiv, acela al pronunțării deciziei redactate - nu numai pentru că astfel este reglementată cea mai eficace modalitate de luare la cunoștință a celor hotărâte de instanță, dar și pentru că acest moment este punctul de plecare al unui termen, a cărui depășire duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Instanța de recurs reține ca neîntemeiat argumentul recurentului prin care se susține că inculpatul nu a cunoscut despre decizia instanței de apel și intenția sa de a o contesta, or, dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat în prezența inculpatului Eduard Jurchevici, care a fost înștiințat despre pronunțarea și primirea deciziei integrale la 02 noiembrie 2015.

Având în vedere că, în situația când instanța de recurs respinge recursul ca fiind tardiv, nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din acest punct de vedere, nu există temeii de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel.

Astfel, raportând situația reținută în cauză la prevederile art. art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de avocatul Serghei Craiu în numele inculpatului Eduard Jurchevici, este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Serghei Craiu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui ***Jurchevici Eduard Leonid***, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 aprilie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev